

Uwe als Mitsegler auf
SY Ananda
im Nov./Dez. 1999
von Grand Canaria, Spanien
nach Jacare, Brasilien

von Kees LePair

November 1999

6 november

Wij zijn onderweg van Gran Canaria naar Mindelo op São Vicente, een van de eilanden van de Kaap Verde groep. Wij vertrokken op 3 november rekenend op geen wind. Er was wel wind, gunstig zelfs, maar ook nogal wat golf beweging dankzij stormen bij de Azoren en Cadiz (Hallo, Noor, Ellen, Ger en Rob!). Maar nu is er geen wind; we varen al ruim een dag op de motor. We hadden allemaal wat last van zeeziekte. Lia ging over op een andere pil en na een dag was iedereen kiplekker. Luba heeft het meeste last, maar ook die scharrelt overal rond aan boord. Ze had op Gran Canaria een coupe soleil gekregen. Dat is wat anders dan een zonnesteek en het staat lief.

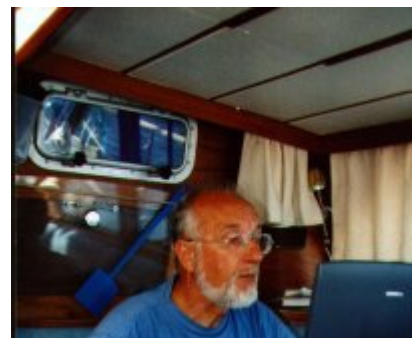
Vandaag passeren we de Kreeftkeerkring (23° N). Dan zijn we dus in de tropen. Maar het lijkt er op dat we al op de paardebreedten – windstiltes – zijn.

Navigatorische hoogtepunten:

1. Tijdens Uwe's wacht naderde ons van achteren een schip. We zagen alleen een toplicht en dachten dat het zeilers waren die net als wij elektriciteit spaarden. Uwe vroeg de toiletbezoekende schipper voor alle zekerheid hoe hij de motor kon gebruiken. Na korte tijd ging het motoralarm. Schipper uit bed, de sleutel was niet ver genoeg doorgedraaid, zodat de motor nog niet liep. Het ons volgende schip was al vlak bij. Wat wij ook deden, het bleef ons op de hielen. Genua ingenomen die ons bij onze zigzagkoers vluchtpoging hinderde. Met marifoon getracht hen aan te roepen. Toen de misthoorn en met een schijnwerper op hen geschoten. We zagen beneden een licht aangaan. Zouden ze eindelijk wat merken? Rob kwam ook aan dek. Hij was de enige van ons die wat zien kon. De schipper had zijn bril (en zijn kleren) in zijn hut gelaten en Uwe is te ijdel om hem op te zetten. Rob keek nog eens goed en zei toen: "Houd maar op, het is Venus". Het licht beneden op het schip, was de opkomende maan. Na deze glorieuze 'star wars' episode, keerde de rust weer.
2. Op 5 november hield de log ermee op. Op zich niet erg, we gebruiken toch alleen GPS, maar een back up via een ander systeem is nooit weg. We noteren trouw elke wacht de logstand en de koers. We probeerden van alles om het te herstellen. Achteruitvaren, snoertje controleren en een kapotte isolatie opnieuw aanbrengen & log-wieltje omdraaien. Dat laatste was een huzarenstukje van Rob, het handvat zit nl. Diep in het schip onder de watermaker. Je moet ongeveer met je benen omhoog en je kop naar beneden tussen pomp, filters en slangen door rechtstandig naar beneden. Toen deed hij het dus nog niet. Enfin, dan maar zonder. Ik zette hem af. Tijdens het eten, een uurtje later, spraken we er over. Lia vroeg waarvoor het aan/uit-knopje 'log' was. Uwe zei: "Zet maar aan, dan zie je die wijzer omhoog gaan". Lia deed het en, hup we hadden weer een log! Leuk he, een schip dat zichzelf repareert.

Lia en Luba verwennen ons met lekkere hapjes. We lopen drie-uren-wachten. Lia en Luba doen er samen een. Dus dat betekent: drie uur op en negen af. Nog zo slecht niet.

Uwe bracht zijn trompet mee, waarop hij ook speelt, als er helemaal geen mist is. Flauw natuurlijk, want hij speelt leuk en precies de muziek waarop de schipper dol is, Jazz die bij ons omstreeks 1950 populair was.

Ik had beloofd te vertellen waarom onze planning in januari is verstoord. Nu moet ik oppassen dat ik niet van trots naast het gangboord stap. De TU Delft heeft besloten mij ere-doctor te maken. En als klap op de vuurpijl in al hun technische faculteiten! Dat schijnt nog nooit eerder te zijn gebeurd. Daarom moet ik op 7 januari wel zelf in de Delftse aula komen. Ik hoop vanzelf daar ook veel lezers van deze webstek te zullen zien en verheug mij er immens op. Ruth, bij de STW zal er wel voor zorgen dat geïnteresseerden een uitnodiging krijgen.

12 november

Op 10 nov arriveerden wij in Mindelo's Porto Grande. Een haven op S. Vincente van de Kaap Verde groep. Het ankeren viel niet mee. Er stond een harde wind, geen golven, en de bodem bestond uit hard zand, waarop ons Danforth anker geen grip kreeg. Na de 10e (!) poging, begonnen wij het somber in te zien. Theo en Thea van de 'Lady of Spain' redden ons uit de enerverende toestand. Hun schip, ca 12 m, lag als een rots achter hun Bruce anker en zij stonden ons toe langszij af te meren. We gooiden toch ook ons Danforthje nog een keer uit en daarna onze eigen Bruce aan een lange lijn met 10 m ketting. Toen hield het allemaal ondanks de gierende wind. We hielden die nacht ankerwacht.

Op de 11e werden in- en uitklaringsformaliteiten geregeld en een afspraak gemaakt voor bunkeren 12 nov. De autoriteiten zijn heel vriendelijk en het havengeld – US\$ 5 – stelt niets voor. Wel omslachtig natuurlijk, maar niet vervelend. Hartverwarmend was de hulp die wij van Shell kregen. Er is geen dieselpomp aan de kade en zij brengen ons 400 l met een tankauto. Het alleraardigst is wel, dat zij ons ook een butagasfles met reduceerventiel leveren, hoewel zij daar uiteraard geen handel in drijven. Wij krijgen hem tegen kostprijs! Propaan is niet voor handen, zoiets zullen we ook in Latijns Amerika nog wel eens meemaken. Daarop zijn we dus nu voorbereid.

Over de indrukken van deze jonge, republiek met zijn arme, maar vriendelijke bevolking schrijven wij hier niet. S. Vincente is kaal. Wij heben niet de moeite genomen het eiland te verkennen omdat wij snel door willen varen. Het ruige van de bergen is ook vanaf zee en vanuit de haven goed te zien.

Vandaag, 12 nov. vertrekken wij naar Brazilië. Onderweg willen we het eiland Fernando de Noronha aandoen, dat hoort bij Brazilië en ligt dicht bij Recife. Maar nu eerst ca. 1200 NM.

De stemming aan boord is prima. Rob en Uwe zijn geweldig handig. Ze hebben een zeilstand uitgedokterd voor passaatwinden, die schavielen voorkomt. Lia en Luba doen samen een wacht. (Wachten van 3 uren bevallen ons best.) Ze koken ook de lekkerste dingen. Ananda wist niet dat zij het in zich had. We legden contact met Helo in Brazilië, die ons wil helpen een veilig plekje voor Ananda te vinden, voor als wij deze winter lauere gaan oogsten in Delft en Helo's en onze wederzijdse vriend Belver Griffith gaan herdenken op de Drexel universiteit in Philadelphia.

23 november

Een kort bericht dit keer. Onze generator heeft het begeven. Dat zet ons op water- en elektriciteitsrantsoen. Wij lezen en verzenden dus vanaf nu geen emails meer tot in Recife omstreeks 4 dec. Nog 2 gr. dan zijn wij op de evenaar. Onze grootste zorg is, of wij de champagne nog koud kunnen drinken. De koelkast vreet elektriciteit. Over vijf dagen hopen we op Fernando te zijn. Daar rusten we 2 dagen, reparaties komen later wel in Recife

28 november

Op 12 nov vertrokken we dus van S. Vincente (C. Verde-eil.). En op 24 nov. lieten we het anker vallen bij Fernando de Noronha, een Braziliaans eiland. De passaat blies ons met flinke snelheid voort. Achterlijke wind dus, meestal 4 - 5. Het voortdurende geslinger en gestamp van het schip maakte ons wel een beetje dizzy. Vooral Luba

had er last van.

Op 26 nov. verlieten we Fernando en vandaag 28 nov. ankerden we bij Jacaré, een dorpje aan de rivier Paraíba tussen João Pessoa en Cabedelo bij de vaste wal. We liggen hier romantisch tussen cocospalmen en we kunnen ons op de boot voortbewegen alsof we op de vaste wal zelf lagen. Niemand gelukkiger dan Luba. De passage van de equator vierden we gepast met champagne, ook al was die dan door onze electriciteitsproblemen niet zo koud, als fijnprovers het zouden hebben willen hebben.

De Paardenbreedten (doldrums) waren indrukwekkend met dreigende lichten, plotselinge regenbuien, maar natuurlijk weinig of geen wind. Enfin, de Ford trok ons er in een paar dagen door.

Een stag raakte los van de mast, de watermaker maakte geen water meer, de generator begon te stinken naar verbrand rubber en hoosde water de boot in, de rolreef-installatie van de genua verloor een belangrijk onderdeel, kortom we hadden de nodige pech. Maar we hopen dat dat hier weer allemaal kan worden gerepareerd. De bemanning, Rob B, Uwe B., Lia Veltman en Luba was fantastisch. Alleen het zicht van dolfijnen of bijzondere zeevogels leek hen uit hun evenwicht te kunnen brengen.

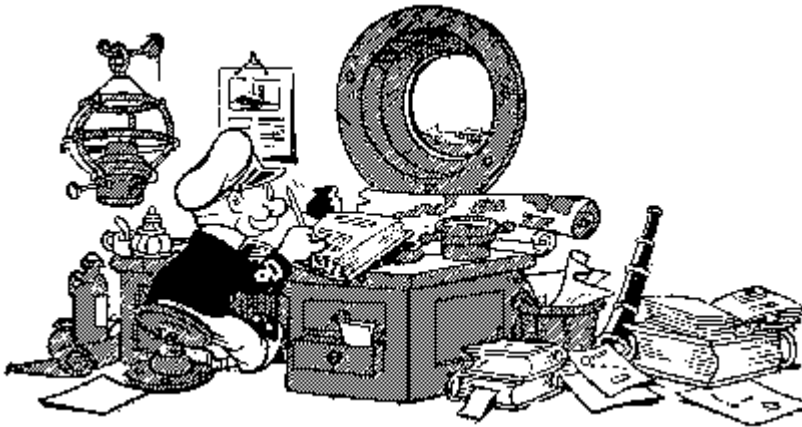

Vele malen toostten we op de vorige bemanning, die een aantal voorzieningen aanbracht, die wij goed hebben leren waarderen. Noor, je antischuif matjes zijn geweldig! René's aluminum staafjes in de masten hebben het hele zeil-scheur probleem opgelost. (Het 'deurtje' dat wij later van Proctor kregen, paste natuurlijk niet.) Uwe en Rob zijn ervaren zeilers, die ons vaak uit de brand hebben geholpen. Morgen gaan de jongens achter hun vliegtickets aan en wij gaan met Brian Stevens over de reparaties praten.

□

December 1999

15 december

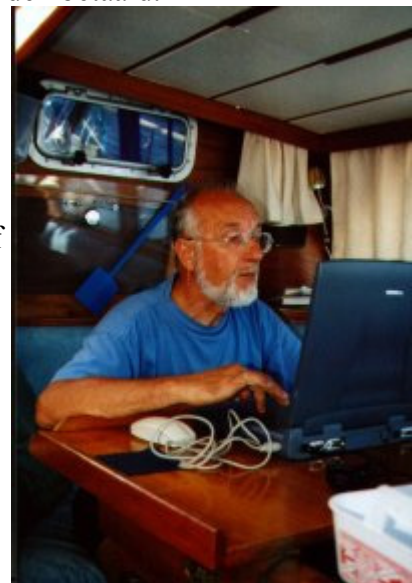

Door problemen met de webstek hebben we een tijd lang geen berichten kunnen sturen. Intussen ging aan boord het leven gewoon door natuurlijk. We lagen voor anker in een rivier, de Paraíba, bij het dorpje Jacaré, bekend bij de lokale bevolking om zijn schitterende zonsondergangen, die de drie aanwezige restaurants met terrassen aan de rivier begeleiden met Ravel's Bolero, helaas niet met elkaar gesynchroniseerd, wel luid. Er

worden ook missen in de open lucht gehouden, waar men ons welkom in Brazilië heet.

Uwe en Rob B. vlogen terug naar Europa en ze zijn daar veilig aangekomen. (Je weet maar nooit met zo'n vliegmaatschappij; geef ons maar een schip.) Ben is aangekomen met diverse reserve-onderdelen. De belangrijkste had hij vooruit gestuurd met DHL. Die arriveerden als maar niet. WWW-opsporen leerde dat ze in Recife op ons wachten. Daar zijn we 13 - 14 dec. naar toe gevaren. We hebben ze nu - zelfs al aangebracht, genua-reef - alleen moesten we 100% (!) invoerrechten betalen notabene: onderdelen voor een heel schip in transit, waarvoor niets hoeft te worden betaald.

Maar misschien het allermooiste voor ons in Jacaré was Brian Stevens Shipyard. Een Engelsman die twintig jaar geleden hier kwam en nooit meer vertrok. Hij werkt als een paard, is handig, heeft overal verstand van en weet de onmogelijkste klussen te klaren. Alleen aan hem zou al een heel hoofdstuk te wijden zijn. Wij zijn hem enorm veel dank verschuldigd. Een fijne vent. Ook in menselijke zaken, zoals kinderen en werknemers. Hij bouwt ook zelf polyesther schepen, waaraan een legertje mensen werkt o.l.v. zijn zoon.

Vandaag gaan we wat van Recife zien en morgen, 16 dec.

Vertrekken we naar Salvador. Het is ongeveer 4 of 6 dagen varen, afhankelijk van een eventuele tussenstop. De haven-faciliteiten in Recife zijn schitterend, zwembad, restaurant, bewaking, water en elektriciteit, alleen... wij liggen dwars in de haven gemeerd aan drie palen waardoor we de boxen van vier andere schepen blokkeren.

Helaas willen die steeds varen, dus we moeten voortdurend afspreken wanneer we voor het verhalen aan boord moeten zijn. De palen, bezet met schelpen, schuren en slijpen tijdens wind en tij bewegingen, kortom hoera voor Jacaré.

Na alle reparaties is het schip weer in goede staat. Alleen de log heeft het definitief begeven. Het zou door de aangroei kunnen komen, ware het niet dat we al eerder, toen er nog geen aangroei was, logproblemen hadden.

In Salvador zullen wij hetzij in het 'Centro Nautico' afmeren, hetzij in 'Bahia Marina'. Beide liggen niet erg ver van elkaar bij de Oostelijke havendam.

24 december

MISLUKTE REDDING.

In drie dagen zeilden we van Recife naar Salvador (Bahia). Hele stukken vliedden we met grootzeil en uitgeboomde genua. Ook zo, met de wind pal achter, hoefden we het roer niet aan te raken, de

Windpilot deed het werk.

Onderweg vingten we een noodsignaal op op kanaal 16. Een Braziliaans jacht, de 'Mario J.' dreef met een gebroken roer rond. Er was een tweede jacht, de 'Utopya' in de buurt. Ze waren ongeveer gelijk met ons uit Recife vertrokken, 3 schepen. Van een van hen brak onderweg de mast. Dat was op zijn motor al een haven binnengelopen.

Wij motorden naar de plek van het onheil. Eerst waren we nog wat achterdochtig: een kaperslist? Maar dat ging gauw over. Ze vroegen of wij hen op sleeptouw wilden nemen en er werd een lijn overgebracht. Er stond een ruwe zee. De wind was 6 Bft. De communicatie ging heel moeizaam. Op de Mario J sprak niemand Engels. Alle verkeer ging dus via de Utopya, ook hun Engels was niet steeds toereikend en hun marifoon kraakte.

Toen wij de sleeplijn op spanning brachten, begon de Mario J als een gek te gieren. Het bootje draaide steeds meer dan 180° van bakboord naar stuurboord. Niets hielp, harder trekken, zachter trekken. Het moest misgaan. Dat deed het al gauw, de sleeplijn brak.

Ze vroegen ons hun lijn terug te brengen en zeiden dat ze van verdere sleeptouw van ons afzagen. Ze wilden een klein bootje zien te charteren, dat hen van heel dichtbij zou kunnen duwen/slepen. Na wat aarzelen besloten we dan maar door te varen. Met de Utopya in de buurt was er per slot geen levensgevaar. Wel waarschuwden wij de Nederlandse kustwacht, die zou zich met de Braziliaanse verstaan.

Bij het terugbrengen van de gebroken sleeplijn hadden we nog bijna een ongeluk. De masten zwaaiden door de golven naar elkaar toe en raakten elkaar, maar zo te zien was er geen schade. De kustwacht meldde ons later dat de verantwoordelijkheid was overgedragen aan de Braziliaanse autoriteiten.

De ochtend na onze aankomst in Salvador liep de Utopya binnen met aan boord ook de bemanning van de Mario J. Langs de gebroken roerkoning was het schip al water gaan maken, maar onze sleepinspanning had de zaak verergerd. De kiel zat ook los en daar was het schip toen extra gaan lekken. Daarop hadden ze besloten het schip te verlaten. Ze hadden de afsluiters geopend en zelf hun schip tot zinken gebracht i.v.m. gevaar voor de scheepvaart. Het zonk in 2500 m water.

Vanavond zullen we samen met hen een biertje drinken. Ze zijn erg dankbaar. De Braziliaanse kustwacht blijkt op onze oproep in actie te zijn gekomen. Er was zelfs een heli copter klaar gehouden.

SALVADOR

De allerbeste wensen voor de Kerst en het Nieuwe Jaar. Leuk dat ik dat kan wensen vanuit een plek bijna recht onder de zon, waar toch van alle kanten heel luid verzekerd wordt, dat ze er van een witte kerst dromen.

Salvador is echt een heel andere wereld. Als je er 's avonds de stad in gaat heb je letterlijk voor je een feest, achter je een feest en aan alle kanten opzij ook. We keken en luisterden naar een openlucht philharmonisch orkest terwijl we stuitten op een stal met een Kerstman en mooie dames met pruiken van een halve meter, toen op het gebouw voor ons engelen

werden geprojecteerd. Op de tien of twintig balkons verschenen kinderen en volwassenen in het rood gekleed, die allerlei kerstliederen ten gehore brachten. In het gebouw er tegenover stond de dirigent, die er in slaagde de zaak in de maat en harmonisch te laten verlopen.

Weer verderop was een reusachtige kerk die van binnen helemaal met bladgoud was bekleed. Let wel, het was dinsdag, een gewone dag. De kerk zat tjokvol, de mensen applaudiseerden en klaptten in

de maat op de kerkmuziek. Op een zeker moment ging iedereen iedereen een hand geven en vrede wensen. Het was heel indrukwekkend gewoon en menselijk. Later verdrong de menigte zich om brood, ouwel en zegeningen te bekomen. Op straat voor de kerk was er weer een koor en later opnieuw een klassiek orkest.

Luba en ik bezochten een African beat uitvoering. Toen we na lang keuen voor een aanzienlijk bedrag eindelijk binnen waren beland, wisten we niet hoe snel we weer weg moesten komen. De herrie was onbeschrijfelijk.

En nu denken we aan al onze vrienden en familie en aan de konijnen en kalkoenen die in jullie feestvreugde het leven laten. Wij moeten voor ons zelf nog een passende viering bedenken. We vonden een schijnbaar veilige plaats voor Ananda in de Aratu Iate Clube.

Op 3 januari arriveren Luba en ik in Nederland als de vliegtuigen geen milleniumvertraging ondervinden. □